

14. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo

Viranhaltijat. Lihantarkastaja O. K. Lönnmark määrättiin ¹⁾ 6,075 mk:n kuukausipalkoin apulaisjohtaja J. K. Sjölundin sijaiseksi kesäkuun 19 p:stä lukien siksi kuin toimitusjohtaja H. J. Tallqvist vapautui sotapalveluksesta.

Teurastamolautakunta oikeutettiin ²⁾ tammi—toukokuun aikana pitämään palveluksessaan kaksi virastovaratyöntekijää 1,300 mk:n kuukausipalkoin. Teurastamolautakunnan alaisten virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen käytettiin täten yhteensä 13,000 mk kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Lisämäärärahat. V:n 1940 talousarvioon sisällyvistä käyttövaroistaan polttoaineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 9,988: 35 mk:n suuruisen lisäyksen teurastamon saman vuoden lämpö määrärahaan.

Kanslian aukioloajat. Teurastamontoimiston kanslian aukioloajat päätettiin ⁴⁾ sallia muuttaa olemaan klo 8.30—15.30 arkipäivisin sekä klo 8.30—13.30 pyhänaattoina.

Lihan jälkitarkastus. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen lihan jälkitarkastuksen järjestämisestä Helsingissä.

Kalakaupan järjestäminen. Arkkitehti B. Liljeqvistin 5,100 mk:n suuruisen lasku kalajäähdyttämön luonnospiirustusten laatimisesta hyväksyttiin ⁶⁾ maksettavaksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa teurastamolautakunnan tammikuun 25 p:nä kaupunginhallituksen suostumuksella tutkimaan mahdollisuuksia teurastamon käyttämiseen kalakaupan keskuksena sekä suunnittelemaan kalantukkukaupan järjestämistä asettamalle komitealle tehtäväksi laatia yksityiskohtaisen selostuksen niistä toimenpiteistä, jotka olisivat tarpeen kalantukkumyyntipaikan järjestämiseksi Verkkosaaren alueelle sekä siitä aiheutuvista kustannuksista. Rakennustoimistoa päätettiin samalla kehoittaa avustamaan komiteaa tarpeellisten luonnospiirustusten ja kustannusarvion laatimisessa.

Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan toimivaltansa rajoissa ratkaiseen Kalakomppania oy:n anomuksen muutoksen aikaansaamisesta n.s. kalapihan liikenteeseen Etel. Makasiinikadun 1:ssä.

Kysymystä kalantukkukaupan keskittämisestä teurastamolle tutkittaessa oli herännyt epäilyksiä siitä, voitiinko teurastamon läheisyydessä olevissa vesissä säilyttää sumpukalaa. Tätä selvittävien kokeilujen toimeenpanemiseksi heti jäiden lähdettyä ja myöhemmin kesän kuluessa kaupunginhallitus yleisistä käyttövaroistaan myönsi ⁹⁾ 10,000 mk.

Elintarvikkeiden varastointi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa teurastamolautakunnan säilyttämään teurastamon jäähdyttämöissä yksityisten elintarvikkeita.

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1,663 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 122 § ja 27 p. helmik. 565 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 366 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. tammik. 170 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 1,474 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 570 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. toukok. 1,279 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. tammik. 283 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. toukok. 1,109 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,688 §.

Vuotien ostolupamaksujen poistaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ suostua teurastamolautakunnan esitykseen vuotien ostolupamaksujen poistamisesta toistaiseksi.

Vuokrasopimusten purkaminen. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ teurastamolautakunnalle oikeuden toistaiseksi, kuitenkin enintään v:n 1942 loppuun, saada purkaa teurastamon jäädytyslaitoksen eräiden vuokraajain vuokrasopimukset kesken vuokrakauden, koska heillä lihakaupan alalla vallitsevan tilanteen johdosta ei ollut minkäänlaista käytäntöä vuokraamilleen jäädyttämön osastoille.

Ravintolan vuokra. Teurastamon ravintolan vuokra päätettiin ³⁾ kertomusvuoden kesäkuun alusta vuoden loppuun alentaa 2,500 mk:lla kuukaudessa.

Laajennustyöt. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁴⁾ kehoittaa suorittamaan teurastamon konttori- ja pukuhuoneen sekä suolipesimön laajennustyöt, joita varten talousarvioon oli merkitty varat, sekä aikanaan ilmoittamaan mainittujen töiden lopullisista kustannuksista.

Jäädytyslaitos. Brown, Boveri & C:ie nimisen sveitsiläisen toiminimen toimitettua v. 1938 tehdyn hankintasopimuksen mukaisesti teurastamolle kaksi jäädytyskonetta, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tilata toiminimen edustajalta Oy. Strömberg ab:lta, sen tarjoamat koneiden varaosat 2,054 Sveitsin frangin hinnasta vapaasti Sveitsissä oikeuttaen rakennustoimiston käyttämään tarkoitukseen jäädytyskoneiden hankintaa varten myönnettujen määrärahan säästöä. Samalla kaupunginhallitus päätti ryhtyä toimenpiteisiin tuontilisenssin hankkimiseksi.

Keskuslaboratorio oy:n toimitettua tarpeen vaatimat tutkimukset asiasa ⁶⁾ kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa The Insulite C:o of Finland nimiselle toiminimelle, joka oli suorittanut eristystyöt, kaupungin hyväksyvän teurastamon jäädytyslaitoksen insuliittieristyksen. Samalla päätettiin kehoittaa teurastamolautakuntaa noin seitsemän vuoden kuluttua tekemään esitys eristyksen kosteuspitoisuutta koskevan uuden tutkimuksen suorittamisesta. Lisäksi päätettiin kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa ilmajäädyttäjäiden uudistustyön valmistuttua toimeenpanemaan tutkimus suolaliuosvuotojen aiheuttamista vahingoista sekä tutkituttamaan eristyksen kosteuspitoisuutta niissä kohdin, missä rautapalkkeja, putkia y.m. oli vedetty eristysmassan läpi.

Päätettiin ⁸⁾ ryhtyä toimenpiteisiin 4,800 Sveitsin frangin suuruisen valuuttamäärän hankkimiseksi uuden akselin ynnä siihen kuuluvien hammaspyörien ja kytkimien ostamiseksi teurastamon jäädytyskoneen vastaavien osien rikkouduttua.

Oy. Morus ab:lle, joka syksyllä 1939 tehdyn urakkasopimuksen mukaisesti suoritti teurastamon jäädytyslaitoksen ilmajäädyttäjäiden uudelleenrakentamisen ⁹⁾, päätettiin ¹⁰⁾ suorittaa korvauksena nykyisen sodan alkamisesta lähtien suoritetuista työtunneista 1:65 mk tunnilta sekä eräiden alaurakoitsijoina toimineiden erikoisliikkeiden työtunneista 4 mk tunnilta.

Teurastamon jäädytystorni päätettiin ¹¹⁾ jättää palovakuuttamatta.

¹⁾ Khs 15 p. toukok. 1,277 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 1,110 §. — ³⁾ S:n 25 p. syysk. 2,152 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 1,310 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. helmik. 506 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 232. — ⁷⁾ Khs 27 p. helmik. 561 §. — ⁸⁾ Khn jsto 5 p. kesäk. 3,693 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 266. — ¹⁰⁾ Khs 30 p. lokak. 2,355 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. lokak. 2,246 §.

Eräiden tarveaineiden y.m. myynti. Teurastamolautakunta oikeutettiin ¹⁾ myymään enimmäen tarjoaville eräät teurastamon ilmajäähdyttäjiä uudelleenrakennettaessa vapautuvat tarveaineet, sähkömoottorit, tuuletajat y.m., kuitenkin ehdoin, että ne ensiksi tarjottiin kaupungin muiden laitosten ostettaviksi.

Teurastamon jäähdytyslaitoskomitea oikeutettiin ²⁾ myymään Oy. Morus ab:lle sen uusien jäähdyttäjien rakentamistyöhön tarvitsema määrä vanhojen tuulettajien peltiä 4 mk:n kilohintaan.

Kassakaapin kadonneen avaimen korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä ja sallia panna täytäntöön teurastamolautakunnan päätöksen määrätä vaakaaja U. A. Forssellin suorittamaan puolet hänen kadottamansa teurastamon kassakaapin avaimen hinnasta toisen puolen jäädessä kaupungin vahingoksi.

Valtiolle kuuluvan vajan ottaminen teurastamon käyttöön. Maatalousministeriön vastattua kaupunginhallituksen asiasta tekemään tiedusteluun ⁴⁾, että valtion lihantarkastamon käytössä ollut Etel. Makasiinikadun tontilla n:o 1 oleva valtion omistama lautavaja voitiin korvauksetta luovuttaa kaupungille lämpö- ja valaistuslaitteineen ehdoin, että valtio korvauksetta sai toimittaa kaupungin teurastamossa ulkomailta tuotavan lihan tarkastuksen, saaden kaupunki vapaasti toistaiseksi ja kunnes valtio mahdollisesti itse sitä tarvitsi, käyttäjä vajassa olevaa irtainta omaisuutta. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä ministeriön asettamat luovutusehdot edellytyksin, että valtion lihantarkastusta ei toimiteta lihantarkastamon varsinaisina aukioloaikoina, sekä ilmoittaa ministeriölle että ulkomailta tuotavan lihan tarkastuksen yksityiskohtaista järjestelyä ei voida tämän tarkemmin määrittellä.

Kiinteistötoimiston veloittua teurastamolta edellä mainitusta vajasta 400 mk kuukaudelta toukokuun 1 p:stä lukien, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin myöntää tarkoitukseen kertomusvuonna tarvittavat 3,200 mk.

Teurastamon v:o 1940 toimintakertomus päätettiin ⁷⁾ kuten ennenkin sallia julkaista sekä suomen- että ruotsinkielellä.

Elintarvikekeskus

Kaasuttimen hankkiminen autoon. Elintarvikekeskuksen kuorma-autoon päätettiin ⁸⁾ sallia hankkia puuhiilikaasutin, jonka hinta, 32,000 mk, oli suoritettava laitoksen kaluston hankintamäärärahasta.

Uudisrakennus. Elintarvikekeskuksen vastavalmistunut uudisrakennus Helsinginkadun 24:ssä määrättiin ⁹⁾ kuulumaan kiinteistölautakunnan hallintaan.

Elintarvikekeskuksen uuden huoneiston vuokra määrättiin ¹⁰⁾ ilman lämpöä ja vedenkulutusta toistaiseksi olemaan 499,800 mk vuodessa.

Elintarvikekeskuksen uuden perunankuorimon laajentamista ja kalankerkaushuoneen siirtämistä varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ yhteensä 40,800 mk yleisten töiden pääloukkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

¹⁾ Khs 29 p. toukok. 1,415 §. — ²⁾ S:n 15 p. toukok. 1,274 §. — ³⁾ S:n 6 p. marrask. 2,391 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 137. — ⁵⁾ Khs 27 p. helmik. 564 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. marrask. 2,453 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. toukok. 1,108 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 1,076 §. — ⁹⁾ 20 p. helmik. 478 §; ks. tämän kert. s. 247. — ¹⁰⁾ Khs 23 p. lokak. 2,305 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. marrask. 2,483 §.

Uudisrakennuksen vielä jällellä olevien töiden loppuunsaorittamiseksi kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ käyttövaroistaan kalliinajanlisäyksiin palkanauttijoille 300,000 mk:n suuruisen lisäyksen v:n 1940 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältyvään määrärahaan Työtupien ja elintarvikekeskuksen uudisrakennus, Helsinginkatu n:o 24.

Elintarvikkeiden varastointi. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ periaatteellisesti hyväksyä seuraavat elintarvikekeskuksen ehdotukset: että perunan y.m. juurikasvien varastointipaikkojen tulee sijaita rautatien välittömässä läheisyydessä; että tavaran hankintaa ja varastointia varten palkataan erityiset toimihenkilöt; että tarkoitukseen myönnetään erityinen määräraha ja pidetään koko hankinta ja varastointi tilinpidollisesti erillään elintarvikekeskuksen kirjanpidosta; että hankintaan ryhdytään ensi tilassa; että kaupungin maatiloja kehoitetaan varastoimaan perunaa y.m. juurikasveja mahdollisimman runsaasti ja kielletään niitä myymästä tavaraa yksityisille; sekä että elintarvikekeskuksen entinen keittiö kaupungintalossa jätetään paikoilleen ja ryhdytään varaamaan sopivia ruoanjakeluhuoneistoja ynnä kuljetus- ja ruokailuvälineitä. Kaupunginhallitus jätti samalla elintarvikekeskuksen johtokunnalle tehtäväksi laatia tarkemman suunnitelman ehdotusten toteuttamiseksi, minkä tuli tapahtua elintarvikekeskuksen käytettävissä olevia varoja käyttäen.

Elintarvikkeiden välittäminen eri laitoksille. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua siihen, että elintarvikekeskus otti huolehtiakseen teknillisten laitojen henkilökunnan ruokalan hoidosta.

Barnvårdsföreningen i Finland niminen yhdistys oikeutettiin ⁴⁾ tilaamaan elintarvikekeskuksesta elintarvikkeita lastenkoteihinsa ja Kalliiossa olevaan lastentarhaansa samalla tavoin kuin kaupungin omat lastenkodit ja lastentarhat menettelivät.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä elintarvikekeskuksen ehdotuksen Helsingin suojeluskuntapiirin muonituskeskuksen ja kaupungin elintarvikekeskuksen väliseksi sopimukseksi valmiin ruoan toimittamisesta erinäisille suojeluskuntapiirin ja ilmasuojelukeskuksen alaisille joukoille. Myöhemmin merkittiin ⁶⁾ tiedoksi elintarvikekeskuksen ilmoitus puheena olevan heinäkuun 8 p:nä tehdyn sopimuksen muuttamisesta muonituskeskuksen aloitteesta siten, että muonituksen veloitus hinta heinäkuun 24 p:stä lukien ruokavalion monipuolistamisesta johtuen korotettiin 20 mk:ksi miestä ja päivää kohden.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Teknillisten laitojen hallituksen sihteerin tehtävät. Rakennustoimiston sihteeri H. E. Arvidson määrättiin ⁷⁾ toistaiseksi hoitamaan teknillisten laitojen hallituksen sihteerin tehtäviä 500 mk:n palkkioin kokoukselta.

Kalliinajanlisäykset. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa teknillisten laitojen hallituksen ylittämään asianomaisia työmäärärahoja enintään

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,732 §. — ²⁾ S:n 14 p. elok. 1,877 §; ks. myös tämän kert. s. 267 ja 270. — ³⁾ Khs 2 p. lokak. 2,180 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. toukok. 1,078 § ja 6 p. marrask. 2,370 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,631 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. heinäk. 1,847 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,609 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,801 §.